

Матеріали для дистанційного навчання з курсу

(продовження, 6–24 квітня)

Державотворчі процеси на Балканах у VII–XIV ст.

Питання для самоконтролю

для студентів 2-го курсу історичного факультету денної форми навчання

Тема 6. Розвиток сербської державності (4 год)

1. Утворення та зміцнення держави Неманичів.
2. Сербське королівство у період політичної нестабільності (30–80-ті роки XIII ст.)
3. Сербія наприкінці XIII–у першій чверті XIV ст.: від роздробленості до зміцнення державної єдності
4. Сербсько-грецьке царство Стефана Душана

Тема 7. Друга Болгарська держава (4 год.)

1. Визволення Болгарії з-під візантійського гніту й утвердження незалежності
2. Послаблення державної влади
3. Розпад Болгарії та завоювання її земель турками-османами

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

- Дворнік Ф. Слов'яни в Європейській історії та цивілізації. Київ, 2000.
http://chtyvo.org.ua/authors/Dvornik_Frensis/Sloviyani_v_ievropeiskii_istorii_ta_tsyvilizatsii/
- Ермолович В. И. Источники и историография государства и права Сербии VI–XIV (современный взгляд на древнюю и средневековую сербскую историю) // Российские и славянские исследования : науч. сб. Вып. 2. – Минск, 2007. – С. 127–134. – Режим доступа: <http://www.rsijournal.net/istochniki-i-istoriografiya-gosudarstva-i-prava-serbii-vi-xiv-vv-sovremennyj-vzglyad-na-drevnyuyu-i-srednevekovuyu-serbskuyu-istoriyu/>
- История южных и западных славян в средние века (Учебник МГУ, <http://www.iskunstvo.narod.ru/edu/istorijaslavjanu4ebnikserbija.htm>)
- Історія Центрально-Східної Європи / За ред. Леоніда Зашкільняка. Львів, 2001.
<https://www.twirpx.com/file/1685521/>
- Раннефеодальные государства на Балканах VI–XII вв. Москва, 1985.
<http://macedonia.kroraina.com/lb/>
- Їоровић В. Историја српског народа. Београд, 2001. <http://www.rastko.org.yu/rastko-bl/istorija/corovic/istorija>
- Чиркович М. История сербов. Москва, 2009.
https://inslav.ru/sites/default/files/editions/2009_chirkovich_istorija_serbov.djvu

- Чиркович С. Сербия. Средние века. Москва: Искусство, 1996. <https://www.twirpx.com/file/2401312/>
- Чорній В.П. Історія Болгарії. Львів, 2007. <https://www.twirpx.com/file/1568328/>
- Фрейденберг М.М. (отв. ред.) Хрестоматия по истории южных и западных славян. Т.І. Эпоха феодализма. Минск, 1989. <https://www.twirpx.com/file/1379871/>

Есе. На підставі вивчення відповідних джерел та літератури студент повинен письмово висловити власні міркування з проблеми, продемонструвати свої фахові, загальнотеоретичні знання, вміння і навички. Обсяг есе має становити до 10 сторінок (шрифт 14 через півтора інтервали). Кінцевий термін подання роботи – 30 квітня 2020 р.

ТЕМИ

1. Внутрішні передумови виникнення слов'янських держав на Балканах
2. Особливості державотворчих процесів на Балканському півострові у VII–XIV ст.
3. Головні чинники державотворення на Балканах у VII–XIV ст.?
4. Становлення та розвиток слов'янських держав на Балканах у VII–XI ст.: спільні та відмінні риси
5. Роль зовнішньополітичних факторів у державотворчих процесах на Балканах у VII–XIV ст.
6. Впливи Візантії на державотворення південнослов'янських народів
7. Впливи латинського Заходу на розвиток південнослов'янських державностей
8. Роль та значення християнської релігії у розвитку середньовічних слов'янських держав Балканського півострова
9. Системи політичного поліцентризму на Балканах в епоху Середньовіччя
10. Еволюція суспільно-політичної організації далматинських міст
11. Політико-правові основи державотворчих процесів на Балканах в епоху Середньовіччя
12. Ідейні основи державотворчих процесів на Балканах у VII–XIV ст.: порівняльна характеристика